

Bijlage 3

Stand van zaken bij de pilotgroep

Afgelopen najaar heeft de pilotgroep een klankbordgroep opgezet en een presentatie met discussie georganiseerd. Er waren veel tuinders van N&G en VVS aanwezig.

Daaruit bleek dat het draagvlak door de coronaperiode wat was weggezakt.

Vervolgens heeft de pilotgroep een brainstorm georganiseerd om aan het draagvlak te werken.

Die vond plaats op 3 maart, insteek was net als een paar jaar eerder, ideeën te verzamelen voor het toegankelijk maken van de tuinparken.

Over de resultaten en hoe daaruit te kiezen kwam op 24 maart de klankbordgroep voor de tweede keer bij elkaar. Bij deze bijeenkomst was er maar één tuinder van VVS.

Uit die bijeenkomst zijn drie werkgroepen voortgekomen, die nu werken aan concrete voorstellen.

De stand van zaken bij VVS

Er lag al het plan om het gebied voor de kantine en winkel om te vormen tot een educatieve natuurtuin, Nicky van Mot in Mokum heeft daar een eerste ontwerp voor gemaakt.

Voor het terras en jeu de boules veld waren er al eerdere plannen (2022) van de toenmalige centrumgroep zoals het vergroten van de overkapping van het terras en verbreden van de deur naar de kantine. Het jeu de boules veld moet meer de uitstraling van een pleintje krijgen door onder andere de bielzen en onnodige bestrating weg te halen en de beplanting aan te passen. Voor de doorgang naar de kantine is een pergola bedacht.

Aan de speeltuin wordt ook gewerkt. Guido is begonnen de zandbak te maken. Waar mogelijk willen we het hek tussen Arendlaan en speeltuin weghalen en vervangen door een afscheiding van natuurlijke materialen.

Mogelijkheden van een wilgentunnel over de dijk worden bekeken.

Ook willen we een pad aanleggen van het terras, langs de dijk richting Soeptuinen.

NB dit is geen volledige opsomming.

Over de plannen die er tot nu toe liggen zijn we in april jl in gesprek gegaan met een aantal mensen van betrokken commissies.

Hoe gaat het verder

De feedback die we kregen wordt meegenomen en we zullen bespreken waar de plannen aangepast kunnen worden om zo tot een breedgedragen voorstel te komen.

Alles moet begroot worden en getoetst aan de criteria van de tuinparken én die van de gemeente. Het is ook belangrijk om in beeld te brengen wat elk voorstel meebrengt aan beheerinspanningen en – kosten, want die komen ten laste van het tuinpark.

Uitgewerkte voorstellen gaan naar de ALV ter bespreking en stemming.

Na vaststelling door de ALV toetst afdeling Ruimte & Duurzaamheid van de Gemeente de voorstellen aan hun criteria en legt die toetsing weer voor aan de stadsdeelcommissie en het Dagelijks Bestuur van West.

De tuinparken hebben als criteria dat alle plannen bijdragen aan de versterking/uitbreiding van de vier functies van de Tuinen van Westerpark:

Tuinieren, wandelen, natuurbeleving en buurtvoorziening, (zie onze website, achter de inlog bij Nieuws/Kennis : Plan van aanpak toegankelijkheid blz 10 – 16). Kernwaarden hierbinnen zijn rust en stilte.

De criteria van de gemeente en het stadsdeel zijn o.a.

Vergroting van de gebruikswaarde voor een grotere groep mensen voor sport, spel en verblijven.

Verbeteren toegankelijkheid, de entrees, aanpassing padenstructuur/wandel-, hardloop-, skeeler- en fietsroutes, verbindingen tussen de parken.

toevoegen (basis)voorzieningen (sport, spel, horeca, watertappunten, toiletten);

Belevingswaarde (o.a. biodiversiteit), te denken valt aan: passende beplanting gericht op intensiever gebruik; vergroten beleefbaarheid water.

Toekomstwaarde (klimaatbestendigheid), waaronder kunnen vallen: bodemverbetering; verbeteren grasvelden; planten en bomen afgestemd op geohydrologische omstandigheden, bodemverbetering en ecologische waarden.

We hebben dus te maken met twee sets criteria, die van de tuinparken en die van de gemeente, hoewel er een grote overlap is. Daarnaast heeft de gemeente een mandaat gegeven aan de pilotgroep om met plannen te komen. Wat we moeten voorkomen is dat de gemeente een project afwijst op grond van de criteria, nadat de ALV het heeft vastgesteld; dat zou erg frustrerend zijn.

De coördinator van de pilotgroep (Joop de Haan, aangesteld door de gemeente) zal daarom al tijdens de voorbereiding van projectvoorstellen deze bespreken met de Programmamanager Westerpark om de kans op afwijzing door de gemeente zo klein mogelijk te maken.

We hadden gehoopt alle plannen deze ALV al ter stemming kunnen brengen maar zover zijn we nog niet. Zodra het zover is zullen we eventueel een extra ALV houden zodat het proces daarna verder kan gaan.

Opbrengsten Brainstorm 3 maart 2024 gerangschikt naar thema's

N&G Bestaande ideeën verbeteren

Speel- en ligweide (herinrichting, extra voorzieningen)

- Meer zitjes, bankjes, gezelliger, met prieeltje, bloemen, speeltoestellen voor kinderen, kruiden en of theetuin + theehuisje, voedselbos, meer interessante randen met name de westzijde
- Kapschuur bij sportveld ipv coniferen (?)
- Houten traptribune waar toeschouwers kunnen zitten, zonnen en daaronder binnenspeel faciliteit voor de jeugd en/of ouderen zoals tafeltennistafels, bowling/kegelbaan.
- Jeu-de-boules baan: onderhouden en gebruiken óf wegdoen.
- Sportveld is mooie ruimte voor B.S.O. (buitenschoolse opvang) en K.D.V. (kinderdagverblijf)
- Onderzoeken hoe het sportveld gebruikt kan worden om bewegen in de buurt te stimuleren, ook voor ouderen: Bewegen voor ouderen
- Sportveld behouden als sportveld/ verbeteren drainage/ ophogen in combi met "Lood"!!
- Muziektent in ere herstellen
- Picknickplaats met betonnen tafels, zoals Westerpark
- Picknicktafels op verharde gedeelte onder boompjes met afvalbak (voormalige muziektent of notenboomgaard?)
- Open ruimte (zoals het voetbalveld) is voor vele doeleinden bruikbaar. Aub niet volgooien met plannen
- Het voetbalveld omtoveren tot een boomgaard met diverse soorten appels, peren en meer. Behoud een stukje voor voetbal/speelveld
- Huidige grootte van speelveld handhaven. (Handen af van voetbalveld!)
- Wat zijn de plannen, mogelijkheden grasveld?
- Nieuwe plek Vlindertuin opnemen in de plannen
- Kruidentuin bij oude muziektent iets meer naar links. Rolstoel toegankelijk.
- Westzijde meer aantrekkelijk maken voor mens en dier met extra beplanting en natte milieus, paddenpoel, stadsbosje, plukbos, etc.
- Aanleg extra tuintjes voor aspirant-leden en een gezamenlijke moestuin voor een moestuinclub

Kweekkas/ werf

- Plaats kas midden in het complex (waar is dat?) met veel planten eromheen.
- Kas/kwekerij op deel grote veld, vaker open met winkeltje
- Renovatie van het terrein om de kas, zichtbaarheid en toegankelijkheid van de kwekerij verbeteren.
- Groen Genoegen meer zichtbaar/toegankelijk maken. Herinrichten: containers verplaatsen, rolstoel toegankelijk, opnieuw betegelen.
- Kas op de bestaande plaats laten staan, dit is een erfenis/geschenk van een OUD-tuinder.
- Alternatief zoeken voor afvalinzameling buiten de werf, containertransport is belastend voor het voorterrein.
- Wurf herinrichten

Hogenes Plantsoen

- Bij de kantine een uitgebreidere speeltuin voor de kinderen
- Haag tussen veld en ruimte voor clubhuis weg, gezelliger inrichten met zicht op het terras.
- Kiosk bij clubhuis of nabij (vergelijkbaar met Terrasmus) en passend bij het tuinpark.

VVS Bestaande ideeën verbeteren

Educatieve tuin:

- Arme grond buiten tuinpark, NS talud
- Biotopen, waterbeheer meenemen
- Aandacht voor klimaatverandering
- Educatieve tuin op bestaande grond, verschaalde grond ligt er voldoende bij spoordijk, dit hierbij betrekken in plaats van storten bij VVS, uitleg kan op VVS-terrein
- Verzoek in kader natuurlijk tuinieren: alle bijenkorven weg en daarbij meer diversiteit in biotopen + beplanting, bloemen, planten, vooral ook buiten de tuincomplexen.
- Meer bijzondere inheemse planten + bordjes met uitleg.
- Aandacht voor terras ook voor de verenigingsgebouwen – kiosk zoals in Erasmuspark (Terrasmus)
- Gebied voor de winkel: geen overlast voor de omringende tuinen: geen terras, geen horeca.

Terras centrale veld:

- Binnenplein, terras veel groener en meer schaduwplekken

Soeptuinen

- Uitbreiden: Soeptuinen wil 2 x per week thee serveren.

Speeltuin

- Uitbreiden. Speeltuin: gras in plaats van zand, onderhoudsvriendelijker en rubberen tegels onder de schommel, meer speeltoestellen op natuurlijke basis.
- Kinderen moeten ook veilig op de paden kunnen spelen en fietsen dus geen fat bikes etc.

Nieuwe ideeën voor investeringen

Informatie

- Educatie app. Via genummerde paddenstoelen op het terrein, voor geschiedenis en natuur.
- QR- codes met info over het park.
- Educatief Plaatjes van de planten en vogels bij de namen van de lanen.
- Educatieve app met voor info jong en oud
- Paddenstoelen app / wandeling via nummers op de paddenstoelen ter educatie van jong en oud over de aanwezige natuur.
- Extra (betere) informatieborden over beplanting en dierleven in de tuin.
- Info over de geschiedenis en betekenis van de volkstuinten (=tuinparken) voor Amsterdammers door de jaren heen
- Geef in de informatieborden ook aandacht voor dat we "historisch erfgoed" zijn.
- De hekken geven aan dit is een beschermd gebied.

Inrichting

- Betere verlichting op de tuin.
- Geen lichtvervuiling op de tuinparken! Laat het donker zijn
- Niet meer verlichting s 'nachts Veiligheid?
- Assortiment winkel verbeteren voor tuinders/ 1-jarig plantgoed
- Natuurvriendelijke oevers met waterberging. *Zie ook plattegrond speelveld, detail met schets A-A.*
- Alle ontwerpen toetsen aan beheer en onderhoudskosten (ook eis van de gemeente)
- Ruimte voor gronddepot
- Meer moestuinen voor aspirant -leden.
- Meer moestuinen (kleintjes >> eerst lood uit de grond)
- Veel plukplekken: de eetbare volkstuin
- Geld besteden aan biodiversiteit – zelfvoorziening natuurlijke zitplekjes zoals een boomstam. De natuur gebruiken als kunst... zorgen voor schone grond om op te leven, spelen, groente verbouwen.
- Geen picknicktafels meer, daar gaan mensen borrelen en lunchen, meer mooie bankjes en meditatieplekken.

- Budget voor onderhoud bankjes etc.
- *Verenigingsgebouwen* beter benutten voor andere organisaties – sport, kan aansluiten bij sportvereniging – tuinders
- Kijk vooral naar organisaties die staan voor onze doeleinden/idealen: natuur, milieu, belang van biodiversiteit, vlinderorganisatie, AVVN, VELT
- VVS Kantine deelbaar maken bv met groot gordijn halverwege om energie te sparen + knus bij kleine groepen.
- VVS Boerderij wordt rolstoeltuin.
- Vraag aan IVN om een (of twee) 'Tiny Forest' te gaan ontwikkelen. Een Tiny Forest is een dichtbegroeid, inheems bos ter grootte van een tennisbaan. Dit bos is niet alleen een prettige plek voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren, maar ook voor mensen.
- Vogelkasten; bijenkorven & imker; egelhuizen; vleermuizenkasten; uilenkasten. Inrichten theaterplek voor koren, toneel etc.
- Een stukje reserveren als officieel huisdierenkerkhof.
- De 2 ton besteden aan een kunstwerk dat zich verbindt met de Vredesstraat van Europa.
- Horeca commercieel (?) bv tot 19.00 uur zomer

Buiten het complex, toegang en poorten:

- Fruitbomen, appels-peren buiten de tuincomplexen, zoals op de parkeerterrein(en) daarbij hoort gemeenschappelijke plukdag.
- Ja pak talud NS mee
- Doorgang Schooltuinen en Nut & Genoegen permanent open.
- Openingstijden hek naar Nemo/schooltuin synchroniseren/ tag
- Tuinparken als wandelpark meer divers maken, ook .. omgeving.
- Hoe betrekken we alle lunch-wandelaars bij onze parken zodat ze bestaan helpen verdedigen?
- Bijv. – plukroute, foto-route → uploaden, knijpers om rommel op te ruimen, schoffels om rommel op te ruimen, iets ludieks?
- Vooral benadrukken naar de gemeente toe: Natuurpark, Geen toeristische en recreatie trekpleister. Havenstad Amsterdam moet groen direct bij de woningen krijgen voor 1^e gezondheidsprincipe buiten kunnen zijn voor je eigen deur.
- Maak ons onderdeel van een wandeling bv vanaf "Het Schip", Spaarndammerbuurt, jaren '20/'30.
- Winteropenstelling in weekenden voor bezoekers
- Regels moeten zichtbaarder (Poort)
- Duidelijker en groter met tijden opening tuin en regels op het park.
- Niet blowen.
- Openstelling met vaste sluitingstijden van de poorten
- Openingstijden poorten nogmaals vaste tijden voorstellen voor het hele park.
- Zijingang N&G naar Brettenpad: verbeter de toegang voor fietsers en voetgangers.
- Zijingang Brettenpad: verbeteren opgang/afgang voor fietsers en voetgangers
- Geen dieren voeren (ooievaar is schooier). Balans tussen mens en dier, domesticatie
- Nooit gemotoriseerd vervoer op de tuinpaden.
- Als park 1 maart opengaat voor publiek willen wij als bewoners ook per 1 maart slapen ipv 1 april ook voor veiligheid en tegen inbraak.

Organisatorisch, samenwerken, onderzoeken

- Jeugdcommissie faciliteiten samenvoegen beide parken met leuke plannen hieraan
- Fusie VVS en NUT
- Samenwerken met
  1. Netwerken en belangenorganisaties mbt natuurlijk
  2. PRO-opleidingen praktijkturen op de tuinen en andere groengerichte opleidingen – landschapsarchitectuur, kunstenaars.

- Er zijn vele leuke plannen → te gek → er kunnen veel meer buurtbewoners als ze onze “rust” regels respecteren, gebruik maken van de openbare ruimte. Dit zal duidelijker gecommuniceerd moeten worden wat er mogelijk is! (ik denk ook aan gymclubjes/wandelen voor bejaarden). Dan moet duidelijk gecommuniceerd worden dat afval/onderhoud en toezicht ook in de subsidie opgenomen wordt (veel tuinders maken zich hier zorgen over).
- Contact zoeken met IVN voor een werkwijze om ideeën te bundelen mbt *Vergroten en verdichten biodiversiteit*
  - (nog) Betere waterbergingscapaciteit, luchtkwaliteit en hittestress
  - Voedselbosje/pluktuin, theeplek, rots- en kruidentuinen, etc. te integreren
  - Scholen betrekken, buitenlessen in groen klaslokaal geven
  - Een infopuntje integreren over (historie & belang van) Tuinparken in A'dam
  - Wandelingen te kunnen starten (begeleid of digitaal)
  - Buurtbewoners te betrekken bij opzet en beheer
  - IVN / Tiny Forest mensen te betrekken bij onze tuinen
  - Een stilte- en ontmoetingsplaats te creëren
  - Meer samenwerking met de schooltuinen
- Onderzoek opzetten naar wie de bezoekers zijn op de tuinparken. Met meer inzicht daarin kunnen we beter (bij)sturen en ons in de toekomst meer richten op de soort bezoekers die WIJ graag willen ontvangen.
- Onderzoeken of je met de hortus Botanicus iets duurzaam zou kunnen opstarten. Een green house runnen.

Nieuwe ideeën voor Activiteiten

Sport, spel, ontspanning en tuinieren

- Bij activiteiten oog houden voor de uitvoerbaarheid, beleggen bij klein groepje mensen, niet bij 1 persoon.
- Activiteiten gericht op tuinieren
- Activiteiten passend bij rust en natuur.
- In openbare ruimte geen gestroomlijnde activiteiten: ontdek de natuur zelf.
- Investeren in sport en beweging.
- Fitness toestellen door het hele tuinpark zowel Nut als VVS in de openbare ruimte b.v. evenwichtsbalk of apenrek enz. om beweging voor alle leeftijden te bevorderen “Olga Commandeur pleintje”
- Fijn als er wat waterpunten komen! Waterpunten om te drinken of flesjes te vullen voor de sporters
- Klassieke concerten in theehuis met high tea in de clubhuizen
- Samen muziek maken in het clubhuis, tuinband en/of koor
- Klassiek muziek in theetuin in samenwerking met conservatoria
- Clubhuis meer gebruiken voor bijv. workshops. Manden vlechten met wilgentenen
- VVS Kantine verhuren aan een bridgeclub.
- VVS Clubhuis in de winter laten gebruiken door en voor leden en burens
- VVS In plaats van clubhuis het werkurenlokaal gebruiken: minder schoonmaak en verwarming.
- N&G meer verbinden met partijen en activiteiten van buiten. Bijv. IVN, mensen uit de buurt met goede ideeën met focus op natuur.
- Aspirant-tuinders Dag houden
- Belangenorganisaties + organisaties ruimte bieden voor workshops, passend bij Tuin, Rust, Natuur; denk aan natuur-, tuinders-, compsteer-, vlinder-, kikker-, waterorganisaties, moestuinclubs. (IVN, Natuur en Milieu), allemaal goed voor netwerken en steun voor de tuinder.
- Samenwerking met scholen en kinderopvang, bv om te spelen
- Hulp aan oudere tuinders (van buitenaf?)
- Alzheimer mensen uitnodigen op een specifieke dag
- Jaarlijkse dagjes uit organiseren voor verpleeghuisbewoners met koffie en taart
- Spreekuur tuiniersadvies, ook voor balkon en straat.
- Zwarte goud: gecomposteerde aarde voor iedereen (zie lentenummer *De Tuinliefhebber*).
- Maneges aanbieden om de paardenmest af te leveren. Zou mooi zijn als mest voor een stuk rozentuin
- Midzomerfeest

- Openlucht hotel
- Kwekerijen Dag
- Paaseieren zoeken samen met de buurt, organiseer Paasbrunch in clubhuis eventueel in samenwerking met het leger des Heils.
- Organiseren van Oud & Nieuw Winterwonderland in de kerstweek. Met een koets door de sprookjesachtig verlichte volkstuin. Kerstdiner in het clubhuis in samenwerking met bv de stadsboerderij. Kerstconcert in het clubhuis. Toneel; uitvoering van het kerstspel. Kan in samenwerking met de Vrije School die dit sowieso ieder jaar al opvoert. Locatie van de tuin zou geweldig zijn.
- Jaarlijks een congres waarbij je een ander Europees land uitnodigt. De deelnemers kun je prima herbergen. Uitwisseling binnen Europees verband. Hoe worden bv de volkstuinen in Moldavië of Litouwen gerund? We kunnen van elkaar leren.
- Een beeldenparkje dat bezocht kan worden. Investeer in kunst! Stel een kunstcommissie samen voor de jaarlijkse aankoop van een vast percentage van de lidmaatschapskosten.
- Biedt de Wackersacademie aan om in het park te komen tekenen of schilderen.
- Stichting VELT betrekken mbt publiciteit (zoals OpenTuinenDag), cursussen en workshops rond ecologisch leven, koken en tuinieren

Basisvoorzieningen en basisvoorwaarden Toegankelijkheid

Toiletten, Afval en Veiligheid

- Toiletten: Wie gaat dat bijhouden? Geen openbare toiletten, wel bij horeca.
- Afvalbakken voor wandelaars die tijdig door Gemeente worden geleegd.
- Open 1 Maart = bewoners slapen op 1 maart i.p.v. 1 april.
- Als park 1 maart opengaat voor publiek willen wij als bewoners ook per 1 maart slapen i.p.v. 1 april ook voor veiligheid en tegen inbraak.
- Niet te veel organiseren. Goede basis toegankelijkheid, prullenbakken.
- Toiletten voor bezoekers (eco); wie maakt ze schoon?
- 5-6 toiletten in openbare "huisjes" bij de diverse ingangen zodat bezoekers kunnen en onderhoud door gemeente i.v.m. openbare ruimte en bevoorrading papier

Toiletgelegenheid:

- Met bewegwijzering voor toilet pijl → Westerpark
- Onderhoud.
- Ontworpen door kunstenaar (naar 't idee van *Perfect Days*, film) → iets wat mooi is wordt zorgvuldig mee omgegaan.

Hoe vergroten we de veiligheid bij grotere toegankelijkheid?

- Tips verspreiden (fiets bij de ingang).
- Whatsapp groepen, bv wie is op het tuincomplex.
- Tips andere tuinparken?

Losse vragen

- Wordt het geld half om half verdeeld over beide verenigingen? Ander tijdspad, temp
- Waar is het sociale aspect gebleven? Nu is alles van de ideeën enkel op groen gericht. Dus opnieuw misschien de pilotgroep vormgeven?